

ผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เบญญาพัชร วันทอง¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 7 ตุลาคม 2559 รับตีพิมพ์: 11 พฤศจิกายน 2559

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยมีแหล่งข้อมูลคือ ฐานข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล จังหวัดพิษณุโลก และเยาวชนในพื้นที่ตำบลพลายชุมพล จังหวัดพิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และแบบประเมินทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากการสรุปผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้จริง อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.03 จากคะแนน 5 ระดับ
2. ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เยาวชนมีพฤติกรรมในภาพรวมด้านทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.31 รองลงมาเป็นด้านการเป็นผู้คิดริเริ่มและการนำตนเอง คิดเป็นร้อยละ 85.71, ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 83.46, ด้านการเพิ่มผลผลิตและความสำนึกในหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 78.73 และด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.61 เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการ

คำสำคัญ: การพัฒนาเยาวชน, ภูมิปัญญาท้องถิ่น, ทักษะชีวิต

¹ การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง เบญญาพัชร วันทอง คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: asamporn.wun@gmail.com

The Effect of Using Activities Model for Youth's Life skill Development in 21st Century by Local Wisdom in The Area of PhlaiChumphon, Muang Phitsanulok

Benyapat Wuntong¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 7 October 2016 Accepted: 11 November 2016

Research Article

The purpose this research was to study effects of a model in developing student's life skills in 21st century through local wisdom in Tambon *Phlai Chumphon Municipality*, Muang *Phitsanulok, Phitsanulok*. This research was based on local wisdom database of the Municipality. Research instruments were a Model for developing student's life skill in 21st century through local wisdom, and Life Skill in 21st Century tests. Findings of this study were as follows;

1. The model validity was found to be at a high level, and the average was 4.03.
2. The effects of the Model in developing student's life skills in 21st century through local wisdom in the Municipality were that; the students showed their life skills mostly in the area of *the flexibility and adaptability*, accounted for 86.31%, followed by *the initiative and self-directed*, accounted for 85.71%, *the leadership and responsibility*, accounted 83.46%, the *productivity and accountability*, accounted for 78.73% and the *least employed skills were found on social and cross cultural skills*, accounted for 72.61%.

Keywords: youth development, local wisdom, life skill

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Benyapat Wuntong
Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: asamporn.wun@gmail.com

บทนำ

การดูแลเด็กและเยาวชนถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ ซึ่งปัจจุบัน สภาวการณ์เด็กและเยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะในเมืองขนาดใหญ่ ซึ่งพิษณุโลก เป็นเมืองใหญ่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ทำให้สภาพเศรษฐกิจของพิษณุโลกขยายตัวอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบ ให้สังคมพิษณุโลกปรับเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองและขยายวงกว้าง (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิษณุโลก, 2553)

จากผลการศึกษาของสถาบันรามจิตติ ที่ได้ทำการศึกษาสภาวการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงปี 2554-2555 ซึ่งพิษณุโลกเป็นพื้นที่หนึ่งในการเก็บข้อมูลของภาคเหนือ สรุปได้ว่า สถานการณ์เด็กและเยาวชนมี ปัญหาที่หลากหลาย ตั้งแต่ในมิติชีวิตกับความเครียดและสุขภาพจิตพบว่า เด็กที่รู้สึกเครียดมากที่สุด เป็นเด็ก ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาคือร้อยละ 45 และ 46 ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์หาค่าปัจจัยความสัมพันธ์ พบว่า เด็กที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่เกิดความรู้สึกเครียดจนมีอาการทางกาย (ร้อยละ 44) มากกว่าเด็กที่อยู่กับพ่อแม่และแม่พร้อมหน้า (ร้อยละ 40) ถึงร้อยละ 4 นอกจากนี้ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนโดยเฉลี่ยกว่าร้อยละ 21 ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งและอยู่ก่อนแต่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาที่มีเด็กกว่าร้อยละ 27 ขณะเดียวกันมีเด็กเฉลี่ยเพียงร้อยละ 30 เท่านั้นที่ระบุว่า ตนเองมีความรู้เรื่องอุปกรณ์คุมกำเนิดและการติดต่อ ของกามโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นอย่างดี โดยที่ได้ระดับอุดมศึกษาซึ่งน่าจะมีความรู้และทักษะ ชีวิตที่ติดกลับมีความรู้ในเรื่องนี้เพียงร้อยละ 40 ในเรื่องสภาวการณ์ด้านความเสี่ยงและอบายมุข โดยพบว่า เด็กไทยเฉลี่ยร้อยละ 20 หรือ 1 ใน 5 เล่นพนันฟุตบอลและซื้อลอตเตอรี่หรือหวยใต้ดินเป็นครั้งคราวถึงเป็น ประจำ โดยเด็กในระดับอุดมศึกษาถือเป็นช่วงวัยที่เล่นพนันฟุตบอลและซื้อลอตเตอรี่หรือหวยใต้ดินสูงที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 28 และ 30 ตามลำดับ กลับกันในมิติด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ระดับอุดมศึกษามีเด็ก เพียงร้อยละ 37.17 เท่านั้นที่บอกว่าตนยังดำเนินชีวิตตามหลักของศาสนา (สถาบันรามจิตติ, ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บทบาทการพัฒนาจึง มิได้อยู่เพียงบัณฑิตหากแต่ยังต้องดำรงสถาบันให้เป็นที่พักของท้องถิ่น ซึ่งตำบลพลายชุมพลถือว่าเป็นพื้นที่ใน การให้บริการของมหาวิทยาลัย โดยเป็นชุมชนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัย โดยตำบลพลายชุมพล อำเภอมือพิชฌุโลก จังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท เป็นชุมชนหนาแน่น ซึ่งเมื่อพิจารณา ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านสังคมและประเพณีท้องถิ่นที่ว่าด้วยเรื่อง การสร้างศักยภาพและให้โอกาส ทำชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครอบครัวให้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และห่างไกลยาเสพติด, เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของครอบครัวให้ดีขึ้นหลุดพ้น จากความขาดแคลน ความเจ็บไข้และความไม่รู้เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาครอบครัวด้วยตัวเอง ,พัฒนาสังคมและครอบครัวให้มีความ สะอาดและเป็นระเบียบ และ ลด ละ เลิก อบายมุข สร้างสังคมครอบครัวให้ท้องอิ่ม ชีวิตอบอุ่น ครอบครัวเป็น สุข ด้วยการจัดระเบียบภายในครอบครัว เพื่อสร้างแกนนำต่อต้านยาเสพติดในเขตชุมชนและให้มีการข่าวที่ดี เชื่อถือได้ในตำบล เน้นให้เกิดสภาวะปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่ลดลง ครอบครัวทั้งชุมชนให้มีความ สุขแบบวิถีไทยและทุกชีวิตปลอดภัย คนในชุมชนเป็นคนหาทรัพย์ได้แล้วใช้ทรัพย์เป็น มีความเอื้ออาทรต่อกัน

ไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งตำบลพลายชุมพลมีภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านที่หลากหลาย เช่น งานปั้นพระประติมากรรม งานพิธีทางศาสนา น้ำมันรักษากระดูก แม่เพลงพวงมาลัย เครื่องสาย(ซอ) ฯลฯ ซึ่งภูมิปัญญาเหล่านี้เป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและความดีงามที่จรรโลงชีวิตและวิถีชุมชนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติ และสภาวะแวดล้อมได้อย่างกลมกลืนและสมดุล (เทศบาลพลายชุมพล, ออนไลน์)

จากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้ลงพื้นที่เพื่อรับฟังความต้องการของชุมชน พบว่า ชุมชนบ้านพลายชุมพลต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านทักษะชีวิตให้กับเยาวชนในชุมชน สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความรักและความผูกพันต่อท้องถิ่น จึงนำมาสู่ความต้องการในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน โดยมุ่งเน้นการให้เกิดความร่วมมือระหว่างนักวิจัย ปราชญ์ชาวบ้านและชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อถิ่นอาศัย อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเยาวชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดทำรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยศึกษาผ่านแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก ประกอบด้วยการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลพลายชุมพล อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และการพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการใช้การวิจัยและพัฒนา ร่วมกับชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ประกอบด้วยเครื่องมือวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้จริงจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งมีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.03 จากคะแนน 5 ระดับ โดยรูปแบบการดำเนินงานของรูปแบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 : รูปแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นของเยาวชนบ้านพลายชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. นำรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลาชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เข้าอธิบายกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกัน

2. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อสำรวจจำนวนเยาวชนและขอกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการประสานงาน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านพลาชุมพล

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามคู่มือกิจกรรมพัฒนาเยาวชนทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของชุมชนบ้านพลาชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะปรับพื้นฐาน เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ให้แก่เยาวชน ใช้ระยะเวลา 1 วัน ซึ่งแบ่งกิจกรรมเป็น 5 ฐานกิจกรรม ได้แก่ ฐานความยืดหยุ่นในการปรับตัวและความรับผิดชอบ, ฐานความคิดริเริ่มและการนำตนเอง, ฐานการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ, ฐานการผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และฐานการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ระยะที่ 2 ระยะค้นหารากเหง้า เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาที่มีในชุมชนบ้านพลาชุมพล ทั้งในด้านของเนื้อหา กระบวนการ และการสืบทอดภูมิปัญญา ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ประกอบไปด้วย 10 ภูมิปัญญา จากปราชญ์ชาวบ้าน 10 คน ได้แก่ การทอผ้า, การทำน้ำพริก, การทำลูกประคบสมุนไพร, การตัดกระดาษและแทงหยวก, การปั้นพระและงานศิลป์, การจักสาน, การทำบายศรี, การสานผลิตภัณฑ์จากใบเตย, การแปรรูปกล้วย และการทำขนมหวาน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจ ทำการศึกษานอกเวลาเรียนครั้งละ 1-2 ชั่วโมง

ระยะที่ 3 ระยะก่อร่าง เป็นระยะที่ให้เยาวชนได้เกิดกระบวนการลงมือปฏิบัติการนำภูมิปัญญามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ด้วยตนเอง ผ่านการทำโครงการอาชีพ เพื่อการค้นพบแบบบูรณาการในทุกมิติ ใช้ระยะเวลา 4-6 สัปดาห์ ซึ่งกระบวนการเริ่มจากการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำโครงการอาชีพเป็นเวลา 1 วัน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการทำโครงการ โดยที่เยาวชนจะได้รับมอบหมายให้ทำโครงการอาชีพบนฐานความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ตนเองสนใจ โดยมีครู ปราชญ์ชาวบ้าน และนักวิจัยเป็นที่เล็งตลอดระยะเวลาการทำโครงการ

ระยะที่ 4 ระยะนำเสนอ เป็นระยะของการนำเสนอผลการดำเนินงานของเยาวชนผ่านการจัดนิทรรศการ การประเมินผลร่วมกันระหว่าง ผู้ดำเนินโครงการ เยาวชน และผู้ปกครองในชุมชน ใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ แบ่งเป็นการเตรียมการสำหรับนำเสนออย่างสร้างสรรค์ร่วมกับนักวิจัย จำนวน 6 วัน และนำเสนอต่อชุมชน จำนวน 1 วัน

4. ประเมินผลทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของเยาวชนหลังเข้าร่วมโครงการ จากแบบประเมินทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นแบบประเมินแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่/ไม่ใช่) โดยผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. จัดทำรายงานการวิจัยและผลผลิตจากการวิจัย

6. เผยแพร่ผลงานวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เยาวชนมีพฤติกรรมในภาพรวมด้านทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.31 รองลงมาเป็นด้านการเป็นผู้คิดริเริ่มและการนำตนเอง คิดเป็นร้อยละ 85.71, ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 83.46, ด้านการเพิ่มผลผลิตและความสำนึกในหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 78.73 และด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.61 โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงข้อมูลคะแนนผลการใช้กิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ลำดับที่	ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ
1	ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	
	1.1 การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	89.95
	1.2 การตัดสินใจและวางแผนกับทีมเพื่อบรรลุเป้าหมาย	89.95
	1.3 การสื่อสารความต้องการของตนเองและกลุ่ม	89.95
	1.4 การพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงต่อเวลา	77.00
	1.5 การแสดงความกระตือรือร้นในการทำงาน	77.00
	1.6 การมีใจจดจ่อ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	97.91
	1.7 การยอมรับผลการกระทำของตนเอง	62.50
	เฉลี่ย	83.46
2	ด้านความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและการนำตนเอง	
	2.1 การกำหนดเป้าหมายอนาคตอย่างชัดเจน	93.75
	2.2 การจัดการเวลาในชีวิตได้อย่างเหมาะสม	85.54
	2.3 การมีความคิดริเริ่มสร้างงาน	93.75
	2.4 การวิเคราะห์อาชีพบนฐานของภูมิปัญญา	81.25
	2.5 การนำตนเองให้ถึงเป้าหมาย	77.00
	2.6 การวิเคราะห์ความถนัดของตนเอง	70.83
	2.7 การนำความรู้ไปขยายผลสู่อาชีพ	97.91
	เฉลี่ย	85.71

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ
3	ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	
	1.1. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	77.00
	1.2. การปรับเปลี่ยนเทคนิคและวิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับผู้อื่น	70.83
	1.3. การปรับกลยุทธ์ในการทำงานตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	85.54
	1.4. การเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	72.91
	1.5. จัดการอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม	77.08
	1.6. สามารถทำงานให้ลุล่วงได้แม้ถูกเปลี่ยนบทบาท	70.83
	1.7. สามารถนำข้อมูลจากคำวิจารณ์มาใช้ในการพัฒนาการทำงานของตนเองได้	66.66
	เฉลี่ย	86.31
4	ด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม	
	4.1 เมื่อต้องมึปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถเลือกใช้คำพูดได้อย่างเหมาะสม	66.66
	4.2 เมื่อต้องอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น สามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม	62.50
	4.3 สามารถยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	85.41
	4.4 แสดงออกถึงการยอมรับภูมิปัญญาที่มีความเชื่อที่แตกต่างจากความเชื่อของตนเอง	72.91
	4.5 เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในกลุ่ม แสดงพฤติกรรมตอบสนองอย่างสุภาพ ไม่ก้าวร้าว	58.33
	4.6 มีความมั่นใจในตนเอง	68.75
	4.7 สามารถยอมรับความแตกต่างของภูมิปัญญา กับความรู้ปัจจุบัน	93.75
	เฉลี่ย	72.61
5	ด้านการเพิ่มผลผลิตและการสำนึกในหน้าที่	
	5.1 มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	83.33
	5.2 มีการลำดับความสำคัญของงาน	93.75
	5.3 มีการวางแผนและจัดการงานเพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ	79.91
	5.4 มีมารยาทที่ดีในการทำงาน แม้จะมีอุปสรรค	62.50
	5.5 ตรงต่อเวลา	89.95
	5.6 นำเสนองานได้อย่างมีอาชีพ	75.00
	5.7 เห็นความสำคัญหน้าที่ของตนเองต่อความสำเร็จของกลุ่ม	66.66
	เฉลี่ย	78.73
	รวมเฉลี่ย	81.36

จากตาราง 1 พบว่า

1. ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ด้านที่เกิดพฤติกรรมมากที่สุด ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว โดยคิดเป็นร้อยละ 86.31 ซึ่งมีระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเทคนิคและวิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับผู้อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.54 รองลงมาเป็น พฤติกรรมเกี่ยวกับการนำข้อมูล

จากคำวิจารณ์มาใช้ในการพัฒนาการทำงานของตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนพฤติกรรมที่น้อยที่สุดในด้านนี้ ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการสามารถทำงานให้ลุล่วงแม้ถูกเปลี่ยนบทบาท คิดเป็นร้อยละ 66.66

2. ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ด้านที่เกิดพฤติกรรมน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม โดยคิดเป็นร้อยละ 72.61 โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดในด้านนี้ ได้แก่ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการสามารถยอมรับความแตกต่างของภูมิปัญญากับความรู้ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 93.75 ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล คิดเป็นร้อยละ 62.50

อภิปรายผล

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากวิพากษ์เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้จริง อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.03 สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิลป์ชัย ศรีธัญญา (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคู่มือการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตสำหรับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ซึ่งแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย แนวคิดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงานและหลักการวัดและประเมินผล จากสรุปผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำคู่มือไปใช้จริงอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.05 เนื่องจากมีการปรับเอาความรู้ด้านภูมิปัญญาจากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และมีการใช้รูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นกิจกรรมที่ทำได้ง่าย ใช้งบประมาณจำนวนไม่มาก และสอดคล้องกับบริบทการทำงานของคนในชุมชน

2. ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เยาวชนมีพฤติกรรมในภาพรวมด้านทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.31 รองลงมาเป็นด้านการเป็นผู้คิดริเริ่มและการนำตนเอง คิดเป็นร้อยละ 85.71, ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 83.46, ด้านการเพิ่มผลผลิตและความสำนึกในหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 78.73 และด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.61 เนื่องจากรูปแบบของกิจกรรมเป็นกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการทำงานเป็นทีม ที่ต้องอาศัยการปรับตัว เปลี่ยนเทคนิค และปรับกลยุทธ์ในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ตลอดระยะเวลาในการทำกิจกรรม เยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมต้องวางแผนการทำงานกับสถานการณ์และปัญหาใหม่ ทำให้เกิดการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้รูปแบบกิจกรรมยังมุ่งให้เยาวชนได้ทำงานกับบุคคลในหลากหลายวัน ทั้งเพื่อน รุ่นพี่ ครู และปราชญ์ชาวบ้าน ทำให้เยาวชนต้องปรับตัวต่อการมีปฏิสัมพันธ์ สอดคล้องกับ ฉันทิพย์ ปิเลย์ (2545) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่านักเรียนที่ได้รับกิจกรรม

แนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์มีการปรับตัวกับเพื่อนได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวโดยไม่ใช้กลุ่มสัมพันธ์ และสาวิตรี อินสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลอ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีการปรับตัวกับเพื่อนดีขึ้น และนักเรียนที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีการปรับตัวกับเพื่อนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความเฉพาะตัว มีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งทำให้ได้รับผลการวิจัยที่แตกต่างกัน
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรปรับปรุงกิจกรรมที่เน้นด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม เนื่องจากพฤติกรรมด้านนี้ เยาวชนแสดงพฤติกรรมเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในกลุ่ม แสดงพฤติกรรมตอบสนองอย่างสุภาพ ไม่ก้าวร้าว น้อยที่สุด เนื่องจากเมื่อกิจกรรมเยาวชนใช้ความเคยชินในการพูดคุยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ หรือในเมื่อเกิดปัญหาในการทำโครงการอาชีพ เยาวชนมักจะแสดงความคิดเห็นกันด้วยท่าทีที่ไม่สุภาพ คนที่มีสถานะผู้นำมากจะบังคับให้เพื่อนร่วมกลุ่มคิดตามตนเองก่อนที่จะยอมรับฟังผู้อื่น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับพฤติกรรมเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทิพย์ ปีเลย์. (2546). ผลของการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เทศบาลตำบลพลายชุมพล (ออนไลน์) แผนยุทธศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2557 จาก http://www.พลายชุมพล.com/index.php?mod=blog&path=web/blog&id_sub_menu=49&namemenuยุทธศาสตร์/
- สถาบันรามจิตติ (ออนไลน์) “รายงานการศึกษาสภาวะการณ์และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนประจำปี 2555-2556” สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2557 จาก http://www.childwatchthai.org/imgadmins/year_pdf/Year2555_20160119120222.pdf
- สาวิตรี อินสวัสดิ์. (2552) ผลกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศิลป์ชัย ศรีธัญญา. (2549) คู่มือการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตสำหรับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ